

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA BALVU VALSTS ĢIMNĀZIJA

Reģ. Nr. 40900023462, Dārza iela 2, Balvi, Balvu novads, LV- 4501,
Tālr. +371 64522727, +371 64522053, e-pasts: bvg@balvi.lv

APSTIPRINĀTS
ar Balvu Valsts ģimnāzijas
direktores K.Leles

27.03.2024. rīkojumu Nr. BVG/2024/1.9/11/RIKOJ

RĪCĪBAS PLĀNS, JA ĢIMNĀZIJĀ VAI TĀS ORGANIZĒTAJĀ VAI ATBALSTĪTAJĀ PASĀKUMĀ IZGLĪTOJAMĀS KĀDAS PERSONAS DARBĪBĀ SASKATA DRAUDUS SAVAI VAI CITU PERSONU DROŠĪBAI, TOSTARP VARDARBĪBU

*Izdota saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72. panta pirmās daļas 1. punktu un
Ministru kabineta 2023.gada 22.augusta noteikumu Nr. 474
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe,
pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Rīcības plāns, ja Balvu Valsts ģimnāzijā (turpmāk – ģimnāzija) vai tās organizētajā vai atbalstītajā pasākumā izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību un dzīvību (turpmāk – rīcības plāns) mērķis ir novērst konfliktus, fizisku vai emocionālu vardarbību un ņirgāšanos, radot labvēlīgu vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.
2. Rīcības plāns nosaka rīcību, ja nepilngadīgais izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību un to, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem.
3. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanā tiek ievērota konfidencialitāte.
4. **Konflikts** šī rīcības plāna izpratnē ir pretēju mērķu, interešu, pozīciju, viedokļu vai uzskatu sadursme, emocionāli spēcīgs, grūti atrisināms problēmu saasinājums, nopietnas nesaskaņas, strīds, kurā vienas puses interešu īstenošana reāli vai šķietami izslēdz otras puses interešu īstenošanu.
5. **Fiziska vardarbība** šī rīcības plāna izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums saskarsmē ar bērnu vai apzināta bērna pakļaušana kaitīgu faktoru iedarbībai.

6. **Emocionālā vardarbība** šī rīcības plāna izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

II. Izglītojamā rīcība, ja ģimnāzijā vai tās organizētajā vai atbalstītajā pasākumā izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai (tostarp vardarbību) un atbalsta pasākumi izglītojamajam, kurš ir cietis no vardarbības

7. Izglītojamais, kurš saskata draudus citas personas rīcībā vai cietis no vardarbības par radušos situāciju informē klases audzinātāju vai ģimnāzijas darbinieku (mācību priekšmeta pedagogs, sociālais pedagogs, izglītības psihologs, ģimnāzijas vadība) un savus vecākus.
8. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
 - 8.1. ģimnāzijas darbinieks iespējami īsā laikā ziņo klases audzinātājam par konstatēto konfliktsituāciju un kopīgi veicina sekmīgu tās atrisināšanu;
 - 8.2. pēc pārrunām ģimnāzijas darbinieks rakstiski informē sociālo pedagogu un ģimnāzijas direktoru par radušos konfliktsituāciju;
 - 8.3. ģimnāzijas direktors nepieciešamības gadījumā, pamatojoties uz rakstisko iesniegumu, aicina konfliktā iesaistītās puses uz sarunu. Ja nepieciešams, direktors ir tiesīgs pieaicināt izglītojamā vecākus un citu institūciju speciālistus, lai veicinātu pārmaiņas izglītojamā uzvedībā;
 - 8.4. ja notiek atkārtots agresīvas uzvedības un/vai emocionālās vardarbības pārkāpuma gadījums ģimnāzijas teritorijā, kurā ir iesaistīts 10.-12. klases izglītojamais, ģimnāzijas Pedagoģiskā padome var lemt par izglītojamā atskaitīšanu no ģimnāzijas par šo noteikumu pārkāpšanu.
9. Atbalsta pasākumi izglītojamajam, kurš ir cietis no vardarbības:
 - 9.1. klases audzinātājs piesaista sociālo pedagogu un izglītības psihologu klases mikroklimata izpētei un veic pasākumus, lai to uzlabotu;
 - 9.2. izglītojamajam, kurš ir cietis no fiziskas vai emocionālas vardarbības, tiek piedāvāta iespēja saņemt individuālās psihologa konsultācijas, to saskaņojot ar vecākiem (aizbildņiem);
 - 9.3. izglītojamajam, kuram ir agresīva uzvedība, ģimnāzijas atbalsta personāls (sociālais pedagogs un/vai izglītības psihologs) sniedz atbalstu, lai viņš apzinātos savas rīcības sekas.

III. Konflikti starp izglītojamo un ģimnāzijas darbinieku

10. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un ģimnāzijas darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret ģimnāzijas darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:
 - 10.1. ģimnāzijas darbinieks vēršas pie direktora ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;
 - 10.2. ģimnāzijas direktors sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas;
 - 10.3. ģimnāzijas direktors organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, pēc nepieciešamības pieaicinot sociālo pedagogu, izglītības psihologu un ģimnāzijas māsu konfliktsituācijas veiksmīgai atrisināšanai;

- 10.4. ja izlīgums netiek panākts un tiek konstatēta tāda izglītojamā rīcība, kurā saskatāmas administratīva vai krimināla nodarījuma pazīmes, konfliktā cietušais ģimnāzijas darbinieks par notikušo rakstiski ziņo policijai;
- 10.5. ja izglītojamais atkārtoti (otreizējs pārkāpums) izraisa konfliktu, realizē fizisku un emocionālu vardarbību pret darbinieku, ģimnāzijas direktors ziņo tiesībsargājošām iestādēm (policijai un/vai Bērnu aizsardzības centram, sociālajam dienestam). Ja konfliktā atkārtoti ir iesaistīts 10.-12. klases izglītojamais, ģimnāzijas Pedagoģiskā padome var lemt par izglītojamā atskaitīšanu no ģimnāzijas par šo noteikumu pārkāpšanu.
11. Ģimnāzijas direktors ziņo attiecīgi Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai par ģimnāzijas darbinieka iespējamu fizisku vai emocionālu vardarbību pret nepilngadīgu izglītojamo, kā arī Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteiktajos gadījumos pieņem lēmumu par attiecīgā darbinieka atstādināšanu no amata pienākumu pildīšanas.

IV. Rīcība, ja ģimnāzijā vai tās organizētajā vai atbalstītajā pasākumā izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību

12. Ja izglītojamais ģimnāzijā vai tās organizētajā vai atbalstītajā pasākumā apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību:
 - 12.1. pedagogs, kurš ir situācijas liecinieks, ziņo par notikušo ģimnāzijas direktoram;
 - 12.2. direktors nodrošina izglītojamajam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, vai citiem minētā izglītojamā klases biedriem, izglītības programmas apguvi citā telpā sociālā pedagoga, izglītības psihologa, ģimnāzijas māsas vai cita pedagoga klātbūtnē. Izglītības programmas apguve citā telpā var ilgt ne ilgāk kā līdz attiecīgās dienas beigām;
 - 12.3. ģimnāzijas direktors telefoniski informē par notikušo izglītojamā vecākus un rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) nosūta izglītojamā vecākiem informāciju par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar ģimnāziju;
 - 12.4. direktors nodrošina izglītojamā rīcības iemeslu noskaidrošanu un konkrētu un izmērāmu turpmāko uzdevumu izstrādi sadarbībai ar vecākiem;
 - 12.5. direktors rīkojumā nosaka atbalsta personāla pienākumus, lai veicinātu turpmāko sadarbību ar izglītojamo un vecākiem un izstrādātu atbalsta pasākumus atbilstoši izglītojamā vajadzībām un situācijai;
 - 12.6. direktors uzrauga atbalsta pasākumu īstenošanu un informē dibinātāju par notikušo pasākumu un plānotajiem atbalsta pasākumiem;
 - 12.7. direktoram ir tiesības pieaicināt nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus izglītojamā uzvedībā un mācībās;
 - 12.8. ja izglītojamā uzvedībā nav uzlabojumu un vecāki nesadarbojas ar ģimnāziju, direktors šo informāciju nosūta attiecīgajai pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā deklarēta izglītojamā dzīvesvieta;
 - 12.9. ja ir saņemta šo noteikumu 11.8. punktā minētā informācija, konkrētā gadījuma izskatīšana notiek normatīvajā aktā par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā noteiktajā kārtībā.

V. Vecāku iesaistes kārtība izglītojamo vardarbības (tai skaitā nīrgāšanās) prevencijas veicināšanā

13. Ģimnāzijā vecāku iesaistei izglītojamo vardarbības (tai skaitā ņirgāšanās) prevencijas veicināšanā sniedz šādus atbalsta pasākumus:
 - 13.1. sniedz atbalstu vecākiem audzināšanas darbā;
 - 13.2. piedāvā vecākiem izglītojošas nodarbības, lai veicinātu vecāku izpratni par izglītojamā vecumposma īpatnībām un mācīšanās jautājumiem;
 - 13.3. pārrunā radušās problēmsituācijas un piedāvā ieteikumus to risināšanai.
14. Ģimnāzijā sniedz informāciju vecākiem, kur vērsties pēc palīdzības, ja rodas audzināšanas un mācību problēmas, nepieciešamības gadījumā sadarbojas ar citiem speciālistiem - sociālajiem darbiniekiem, psihologiem, logopēdiem un policiju.

VI. Vardarbības profilakse

15. Ģimnāzijas sociālais pedagogs un izglītības psihologs sadarbībā ar ģimnāzijas administrāciju, pedagogiem un ģimnāzijas māsu organizē un īsteno izglītojošus un preventīvus pasākumus vardarbības profilakses jautājumos.
16. Pasākumus iekļauj ģimnāzijas sociālā pedagoga un izglītības psihologa darba plānā konkrētajam mācību gadam.